

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՀԱՆՐԱՅԻՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ԿԱՐԳԱՎՈՐՈՂ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ
Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ**

--- հոկտեմբերի 2026 թվականի N°-Ա

**«ՍԻՆԳԼ ԳՈՌ» ՍԱՀՄԱՆԱՓԱԿ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅԱՄԲ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆԸ
ՆԱԽԱԶԳՈՒՇԱՑՆԵԼՈՒ ԵՎ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՀԱՆՐԱՅԻՆ
ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ԿԱՐԳԱՎՈՐՈՂ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎԻ 2006 ԹՎԱԿԱՆԻ
ՀՈՒԼԻՍԻ 21-Ի N°151-Ա ՈՐՈՇՄԱՆ ՄԵՋ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ**

Հաշվի առնելով, որ՝

ա) «ՍԻՆԳԼ ԳՈՌ» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությունը (այսուհետ՝ Ընկերություն) 2026 թվականի հունիսի 3-ի գրությամբ դիմել է Հայաստանի Հանրապետության հանրային ծառայությունները կարգավորող հանձնաժողով (այսուհետ՝ Հանձնաժողով)՝ հայտնելով, որ Ընկերությանը պատկանող «Սանդաղբյուր» փոքր հիդրոէլեկտրակայանում (այսուհետ՝ Կայան) կատարվել և կատարվում է արտադրական հզորության մեծացում, համաձայն 2021 թվականին ստացված 024821 ջրօգտագործման թույլտվության և լիցենզիայի առկայության, որի երկարաձգումը համաձայն ջրային օրենսգրքի 33-րդ հոդվածի՝ լիցենզիայի առկայության դեպքում երկարաձգվում է մինչև լիցենզիայի ավարտը: Էլեկտրական էներգիայի առավելագույն հզորությունը նախկին 800 կՎտ-ի փոխարեն այժմ 1200 կՎտ է,

բ) Ընկերությունը, ի լրումն, 2026 թվականի հունիսի 3-ի գրության, հունիսի 12-ի գրությամբ հայտնել է նաև, որ իրականացվել է Ընկերության սեփականատիրոջ փոփոխություն, և Կայանի արդյունավետության բարձրացման համար նոր սեփականատիրոջ կողմից իրականացվում են ֆինանսական ներդրումներ, ու հին՝ մաշված սարքավորումները փոխարինվում են նոր, արդիական սարքավորումներով: մասնավորապես՝ փոխարինվել են գեներատորները և տեղակայվել են 800 կՎտ և 400

կվտ հզորությամբ ագրեգատներ՝ անփոփոխ թողնելով Կայանի հաշվարկային հզորությունը,

գ) Հանձնաժողովի նախագահի 2026 թվականի հունիսի 18-ի №486-ՀՆ հրամանով 2026 թվականի հունիսի 19-ին Ընկերության լիցենզիայով ամրագրված լիցենզավորված անձի գործունեության իրականացման վայրում՝ Հայաստանի Հանրապետության Սյունիքի մարզի Գորայք համայնքի վարչական տարածքում գտնվող Կայանում էլեկտրական էներգիայի (հզորության) արտադրության գործունեությունը «Էներգետիկայի մասին» օրենքի դրույթներին, Հանձնաժողովի ընդունած իրավական ակտերին համապատասխան իրականացնելու հանգամանքը պարզելու նպատակով իրականացվել է մոնիթորինգ: Հանձնաժողովի 2026 թվականի հունիսի 30-ի №ԱԱ/34.1-Մ2-4/3444-2026 գրությամբ Ընկերությանն ուղարկվել է Կայանում էլեկտրական էներգիայի (հզորության) արտադրության գործունեությունը «Էներգետիկայի մասին» օրենքի դրույթներին, Հանձնաժողովի ընդունած իրավական ակտերին համապատասխան իրականացնելու հանգամանքը պարզելու նպատակով իրականացված մոնիթորինգի արդյունքների արձանագրությունը: 2026 թվականի հունիսի 30-ին կազմված մոնիթորինգի արձանագրությամբ փաստվել է, որ Հանձնաժողովի 2006 թվականի հուլիսի 21-ի №151-Ա որոշմամբ տրամադրված՝ Կայանում էլեկտրական էներգիայի (հզորության) արտադրության №0212 լիցենզիայի (այսուհետ նաև՝ №0212 լիցենզիա) պայմանների 9-րդ կետով ամրագրված ագրեգատներից (հիդրոտուրբին և գեներատոր) մեկը՝ 400 կվտ հզորությամբ, փոխարինվել էր նոր ագրեգատով (հիդրոտուրբին՝ 484-1772 և գեներատոր՝ 800 կվտ),

դ) Ընկերությունը 2026 թվականի հուլիսի 8-ի գրությամբ մոնիթորինգի արդյունքների արձանագրության վերաբերյալ հայտնել է, որ իր կողմից կատարվել է բացթողում, այն է՝ սույն թվականի հունիս ամսին կատարվել է Կայանում գործող թվով երկու հատ 400 կվտ-անոց տուրբին գեներատորներից թվով 1-ին 400 կվտ-անոց տուրբին գեներատորի փոփոխություն 800 կվտ-անոց տուրբին գեներատորով, ինչի վերաբերյալ վերջինս Հանձնաժողովին տեղեկացրել է նշված փոփոխությունը կատարելուց հետո, այլ ոչ թե աշխատանքներն սկսելուց առաջ: Գրությամբ տեղեկացրել է նաև, որ վերոնշյալ փոփոխությունը կատարելուց հետո Ընկերության կողմից չի խախտվել 800 կվտ նիշը, և նոր տեղադրված գեներատորը չի գերազանցել 505 կվտ ցուցանիշը, քանի որ փոքր հիդրոէլեկտրակայանում առկա տեխնիկական

բնութագրիչները (ջրի քանակ, խողովակաշար, պատվար և այլն) չեն բավարարում ավել հոսանք արտադրելու համար: Ընկերության կողմից որոշում է կայացվել Կայանում գործող 2-րդ 400 կՎտ գեներատորն անջատել հոսանքից և իրականացնել պահեստավորում՝ հետագա օգտագործման նպատակով, և իրականացնել ներդրում տեխնիկական բնութագրերը ավելի բարելավելու համար: Աշխատանքներն սկսելուց առաջ Ընկերությունը կտեղեկացնի Հանձնաժողովին,

Միաժամանակ, ներկայացվել է Հայաստանի Հանրապետության Սյունիքի մարզի Սիսիան համայնքի ղեկավարի 2026 թվականի հուլիսի 7-ի թիվ 1950 տեղեկանքն առ այն, որ Կայանում տեղակայված թվով երկու հատ 400 կՎտ հզորությամբ տուրբին գեներատորից թվով 1-ին 400 կՎտ-անոց տուրբին գեներատորը 800 կՎտ-անոց տուրբին գեներատորով փոխարինելու ընթացքում չի պահանջվել Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2015 թվականի մարտի 19-ի №596-Ն որոշմամբ սահմանված շինարարության թույլտվություն,

ե) Հանձնաժողովը, հիմք ընդունելով «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» օրենքի 30-րդ հոդվածի 1-ին մասի «բ» կետը, 2026 թվականի հուլիսի 30-ից «ՍԻՆԳԼ ԳՈՌ» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերության նկատմամբ հարուցել է վարչական վարույթ՝ «Էներգետիկայի մասին» օրենքի դրույթների, Հանձնաժողովի ընդունած իրավական ակտերով սահմանված պահանջների հնարավոր խախտման փաստի ուսումնասիրության նպատակով, որի վերաբերյալ Ընկերությունը ծանուցվել է Հանձնաժողովի 2026 թվականի հուլիսի 29-ի №ՄՄ/34.1-Մ2-4/4034-2026 գրությամբ,

զ) հարուցված վարչական վարույթի շրջանակում՝ Ընկերությունը 2026 թվականի հոկտեմբերի 6-ի գրությամբ կրկին հայտնել է, որ Կայանի դրվածքային հզորությունը մշտապես գտնվել է 800 կՎտ սահմաններում, ավելին՝ արտադրողականությունը վերջին տարիներին չի գերազանցել 600 կՎտ ցուցանիշը: Վերջինս, տեղեկացրել է նաև, որ Կայանի հիդրոկառուցվածքները և խողովակաշարը, առանց վերակառուցման, հնարավորություն չեն տալիս գերազանցել նշված ցուցանիշները, և միաժամանակ խնդրել է լիցենզիայի պայմաններում ամրագրել նոր 800 կՎտ հզորությամբ ագրեգատը, իսկ 2-րդ 400 կՎտանոց ագրեգատն ամրագրել №0212 լիցենզիայում որպես պահուստային՝ համաձայն գրությամբ ներկայացված տեղեկանքի, իսկ ի լրումն 2026 թվականի հոկտեմբերի 6-ի գրության Ընկերությունը հոկտեմբերի 22-ի գրությամբ

Հանձնաժողով է ներկայացրել տեղակայված ագրեգատների վերաբերյալ ճշգրտված տեղեկանքը և նոր ագրեգատի Ընկերությանը անհատույց տրամադրված լինելու վերաբերյալ համաձայնագիրը,

է) Ընկերության №0212 լիցենզիայի պայմանների՝

- 9-րդ կետի համաձայն՝ Կայանի փաստացի տեղակայված (դրվածքային) հզորությունը 800 կՎտ է, իսկ **էլեկտրական էներգիայի արտադրության գործունեությունն իրականացվում է բացառապես հետևյալ ագրեգատներով (սարքավորումներով)՝**

1) Հիդրոտուրբին №1՝ P-440-800-110, 440 կՎտ, 2006թ.,

2) Գեներատոր №1՝ СГ-2-400-10-4У, 400 կՎտ, 1985թ.,

3) Հիդրոտուրբին №2՝ P-440-800-110, 400 կՎտ, 2006թ.,

4) Գեներատոր №2՝ СГ-2-400-10-4У, 400 կՎտ, 1985թ.:

- 24-րդ կետի համաձայն՝ լիցենզավորված անձը պարտավոր է Հանձնաժողովին անմիջապես հայտնել այն հանգամանքների մասին, որոնք հանգեցրել են սույն լիցենզիայի պայմանների խախտումների կամ կարող են դառնալ սույն լիցենզիայի պայմանների խախտումների անմիջական պատճառ,

թ) իրականացված վարչական վարույթի շրջանակում՝ էլեկտրական էներգիայի ավտոմատ հաշվառման համակարգի ուսումնասիրությունից պարզվել է, որ Կայանի շահագործման ընթացքում չի գերազանցվել դրա 800 կՎտ դրվածքային հզորությունը: Միաժամանակ, գործի փաստական հանգամանքներից հետևում է, որ Ընկերությունը խախտել է №0212 լիցենզիայի պայմանների 9-րդ և 24-րդ կետերը: Մասնավորապես, ինչպես հետևում է №0212 լիցենզիայի պայմանների 9-րդ կետի բովանդակությունից, էլեկտրական էներգիայի արտադրության գործունեությունը պետք է իրականացվի բացառապես լիցենզիայի պայմաններում նշված ագրեգատներով (սարքավորումներով), մինչդեռ, տվյալ դեպքում, Կայանը շահագործվել է №0212 լիցենզիայի պայմանների 9-րդ կետում ամրագրված ագրեգատներից տարբերվող՝ այլ ագրեգատներով, իսկ №0212 լիցենզիայի պայմանների 24-րդ կետին համապատասխան, Ընկերությունը նախապես չի տեղեկացրել այդ մասին և չի դիմել Հանձնաժողով՝ նշված ագրեգատն Ընկերության լիցենզիայի պայմաններում ամրագրելու նպատակով համապատասխան փոփոխություն կատարելու համար:

Ինչ վերաբերում է վարչական վարույթի շրջանակում Ընկերության կողմից ներկայացված հիմնավորումներին, դրանցով ոչ միայն չի հերքվում, այլ նաև հաստատվում է խախտումների փաստը:

«Էներգետիկայի մասին» օրենքի 42-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ գործունեության լիցենզիա ունեցող անձանց կողմից սույն օրենքի դրույթները, հանձնաժողովի ընդունած իրավական ակտերը չկատարելու կամ ոչ պատշաճ կատարելու դեպքերում հանձնաժողովն իրավասու է կիրառելու սույն օրենքով նախատեսված պատասխանատվության միջոցները, վերականգնելու մինչև խախտումը եղած դրությունը, կատարելու դրանից բխող գործողություններ (այդ թվում՝ հաշվարկ, վերահաշվարկ և այլն), ինչպես նաև տալ դրանց կամ խախտումը վերացնելու վերաբերյալ հանձնարարականներ՝ հաշվի առնելով «Հանրային ծառայությունները կարգավորող մարմնի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված առանձնահատկությունները:

Նույն հոդվածի 7-րդ մասի համաձայն՝ կայանի կառուցման ժամանակահատվածում էլեկտրական (ներառյալ՝ էլեկտրական և ջերմային էներգիայի համակցված) կամ ջերմային էներգիայի արտադրության լիցենզիա ունեցող անձի, էլեկտրաէներգետիկական համակարգի օպերատորի, էլեկտրաէներգետիկական շուկայի օպերատորի, էլեկտրաէներգիայի մեծածախ առևտրի լիցենզիա ունեցող անձի, էլեկտրաէներգիայի մատակարարման լիցենզիա ունեցող անձի (բացառությամբ՝ էլեկտրաէներգիայի երաշխավորված մատակարարի), գազամատակարարման համակարգի օպերատորի, էլեկտրական էներգիայի (հզորության) կամ ջերմային էներգիայի հաղորդման կամ բնական գազի փոխադրման լիցենզիա ունեցող անձի, մինչև 30 ՄՎտ դրվածքային հզորություն ունեցող կայաններում էլեկտրական էներգիա արտադրող լիցենզավորված անձի կողմից սույն հոդվածի 2-րդ մասով սահմանված արարքը կատարելն առաջացնում է նախազգուշացում:

Նույն հոդվածի 9-րդ մասի համաձայն՝ նույն հոդվածի 7-րդ մասով սահմանված անձի կողմից կարգավորող հանձնաժողովի՝ էներգետիկայի բնագավառում օրենսդրության համաձայն ընդունված իրավական ակտի պահանջը չկատարելը կամ ոչ պատշաճ կատարելը, եթե արարքը չի պարունակում նույն հոդվածի այլ մասերով սահմանված այլ վարչական իրավախախտման հատկանիշներ, առաջացնում է նախազգուշացում:

Վերոգրյալ նորմերի վերլուծությունից հետևում է, որ մինչև 30 ՄՎտ դրվածքային հզորություն ունեցող կայաններում էլեկտրական էներգիա արտադրող լիցենզավորված անձի կողմից Հանձնաժողովի՝ էներգետիկայի բնագավառում օրենսդրության համաձայն ընդունված իրավական ակտի պահանջը չկատարելը կամ ոչ պատշաճ կատարելը, եթե արարքը չի պարունակում «էներգետիկայի մասին» օրենքի 42-րդ հոդվածի այլ մասերով սահմանված այլ վարչական իրավախախտման հատկանիշներ, առաջացնում է նախազգուշացում:

Տվյալ դեպքում Ընկերությունը՝ որպես մինչև 30 ՄՎտ դրվածքային հզորություն ունեցող կայանում էլեկտրական էներգիա արտադրող լիցենզավորված անձ, չի կատարել Հանձնաժողովի՝ էներգետիկայի բնագավառում օրենսդրության համաձայն ընդունված իրավական ակտով, այն է՝ №0212 լիցենզիայով սահմանված պահանջները. վերջինս, մասնավորապես՝ Կայանը շահագործել է №0212 լիցենզիայի պայմանների 9-րդ կետում ամրագրված ագրեգատներից տարբերվող ագրեգատներով, ինչպես նաև Հանձնաժողովին նախապես չի հայտնել լիցենզիայի պայմանների 9-րդ կետի խախտման հանգեցնող և խախտման անմիջական պատճառ հանդիսացող հանգամանքի, այն է՝ №0212 լիցենզիայի պայմանների 9-րդ կետում ամրագրված ագրեգատներից տարբերվող՝ այլ ագրեգատներով Կայանը շահագործելու մասին: Միաժամանակ, №0212 լիցենզիայի պայմանների՝ վերը նշված պահանջների խախտումները չեն պարունակում «էներգետիկայի մասին» օրենքի 42-րդ հոդվածի այլ մասերով սահմանված այլ վարչական իրավախախտման հատկանիշներ:

Նման պայմաններում Ընկերության կողմից Հանձնաժողովի՝ էներգետիկայի բնագավառում օրենսդրության համաձայն ընդունված իրավական ակտի պահանջները չկատարելը առաջացնում է նախազգուշացում:

Բացի այդ, հաշվի առնելով, որ Ընկերությունը դիմել է №0212 լիցենզիայի պայմաններում նոր տեղակայված ագրեգատն ամրագրելու համար՝ ներկայացնելով հիմնավորող փաստաթղթերը, №0212 լիցենզիայի պայմանների 9-րդ կետում անհրաժեշտ է կատարել համապատասխան փոփոխություն՝ ամրագրելով նաև նոր տեղակայված ագրեգատը, իսկ գործող մյուս ագրեգատն օգտագործել որպես պահուստային, և

հիմք ընդունելով «էներգետիկայի մասին» օրենքի 42-րդ հոդվածի 1-ին և 9-րդ մասերը՝ Հանձնաժողովը **որոշում է.**

1. Ընկերության №0212 լիցենզիայի պայմանների 9-րդ և 24-րդ կետերի պահանջների խախտման համար Ընկերությանը նախազգուշացնել:

2. Հանձնաժողովի 2006 թվականի հուլիսի 21-ի «ՍԻՆԳԼ ԳՈՌ» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությանը «Սանդաղբյուր» փոքր հիդրոէլեկտրակայանում էլեկտրական էներգիայի (հզորության) արտադրության լիցենզիա տրամադրելու մասին» №151-Ա որոշման 2-րդ կետով հաստատված՝ Կայանում էլեկտրական էներգիայի (հզորության) արտադրության №0212 լիցենզիայի պայմանների 9-րդ կետը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«9. Կայանի փաստացի տեղակայված (դրվածքային) հզորությունը 800 կՎտ է, իսկ էլեկտրական էներգիայի արտադրության գործունեությունն իրականացվում է բացառապես հետևյալ ագրեգատներով (սարքավորումներով)՝

- 1) Հիդրոտուրբին №1՝, XJ-W-552X13, 800 կՎտ, 2019թ.,
- 2) Գեներատոր №1՝, SE 0-/1120, 800 կՎտ, 2019թ.,
- 3) Հիդրոտուրբին պահուստային №2՝ P-440-800-110, 400 կՎտ, 2006թ.,
- 4) Գեներատոր պահուստային №2՝ СГ-2-400-10-4У, 400 կՎտ, 1985թ.:»:

3. Սույն որոշումն ուժի մեջ մտնելու պահից երկամսյա ժամկետում կարող է բողոքարկվել Հանձնաժողով կամ Հայաստանի Հանրապետության վարչական դատարան, և դրա բողոքարկումը չի կասեցնում որոշման գործողությունը կամ կատարումը:

4. Սույն որոշումն ուժի մեջ է մտնում Ընկերությանն օրենքով սահմանված կարգով իրազեկելու օրվան հաջորդող օրվանից:

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՀԱՆՐԱՅԻՆ
ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ԿԱՐԳԱՎՈՐՈՂ
ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎԻ ՆԱԽԱԳԱՀ՝**

Մ. ՄԵՍՐՈՊՅԱՆ